

አዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር

አዲስ ነጋሪ ጋዜጣ

ADDIS NEGARI GAZETA

OF THE CITY GOVERNMENT OF ADDIS ABABA

አምስተኛ ዓመት ቁጥር ፳፭
አዲስ አበባ ሚያዝያ ፱/፪ሺ፮ ዓ.ም

በአዲስ አበባ ከተማ
ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ

5th year No. 65
Addis Ababa April 17th 2014

ማውጫ

በአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር
አግባብ ባለው አካል ሳይፈቀድ የተያዙ የከተማ
ቦታዎችን ለማስተካከል እና ለመከላከል የወጣ
ደንብ.....ገጽ ፳፻፴፰

ደንብ ቁጥር ፳፭/፪ሺ፮

በአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር

**አግባብ ባለው አካል ሳይፈቀድ የተያዙ የከተማ
ቦታዎችን ለማስተካከል እና ለመከላከል የወጣ ደንብ**

በአዲስ አበባ ከተማ ያለውን የመሬት ሀብት በአግባቡ
ለይቶ ለመጠቀም እና በተገቢው ሁኔታ ለማስተዳደር
የከተማ አስተዳደር አግባብ ያለው አካል ሳይፈቀድ
የተያዙ ይዞታዎች የከተማውን ፕላን እስካልተቃረኑ
ድረስ ተቀባይነት እንዲኖራቸው በአዲስ አበባ ከተማ
ክልል ውስጥ ህገ-ወጥ ይዞታን ለማስተካከልና
ለመከላከል ደንብ ቁጥር ፱፭/፪ሺ፫ አውጥቷል፡፡ከዚህ
ደንብ መውጣት በኋላ ዝርዝር የአፈፃፀም መመሪያ
ሲዘጋጅ በደንቡ ውስጥ በአዲስ መልክ ሊካተቱ
የሚገባቸው ጉዳዮች በተለይም የከተማ መሬትን
በአዲስ መልክ አረጋግጦ ከመመዝገብ ጋር ተያይዞ
መብት ለተፈጠረላቸው ይዞታዎች መብት የመፍጠር
ሂደቱ የከተማ መሬትን ለመመዝገብ ዋንኛው ቅድመ
ሁኔታ በመሆኑ፤

ያንዱ ዋጋ
Unit Price

CONTENTS

Regulation to Provide Correction and Protection
of Aquiring Urban Land without the
Authorization of Appropriate Body ...Page 838

Regulation No. 65/2014

**Regulation to Provide Correction and Protection of
Aquiring Urban Land without the Authorization of
Appropriate Body**

WHEREAS, it is found necessary to substitute the
former regulation issued to appropriately identify, use
properly and administer the Addis Ababa City land as
well as the land possessed without the authorization of
the appropriate body and if not oppose the city plan by
regulation No.55/2013 in order to shape and protect
illegal land possession in Addis Ababa. After the
issuance of this regulation and directive for detail
execution of same, there are provisions that needed to be
included in the regulation especially in relation with
regulation of city land ensuring and creating rights for
those who do not secure rights and its the precondition to
land possession registration;

አዲስ ነጋሪ ጋዜጣ ፖ.ሣ.ቁ ፳፻፴፰
Addis Negari Gazeta P.O.Box 2445

በደንቡ ውስጥ የተካተቱት አንዳንድ አንቀጾች በአጠቃላይ በከተማ አስተዳደሩ ህገ-ወጥ ይዞታን ለመከላከል ቀደም ሲል ሲወሰዱ ከነበሩ እርምጃዎች ጋር የተጣጣሙ ባለመሆናቸው ይህም በከተማው ነዋሪ መካከል የፍትሃዊነት ጥያቄ የሚያስነሳ ሆኖ በመገኘቱ፤

የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ካቢኔ በተሸሻለው የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ቻርተር አዋጅ ቁጥር ፫፻፩/፩፱፻፺፭ (እንደተሸሻለ) አንቀጽ ፳፫ ንዑስ አንቀጽ /፩/፪/ በተሰጠው ስልጣን መሰረት ይህንን ደንብ አውጥቷል፡፡

ክፍል አንድ **ጠቅላላ**

፩. አጭር ርዕስ

ይህ ደንብ “አግባብ ባለው አካል ሳይፈቀድ የተያዙ የከተማ ቦታዎችን ለማስተካከልና ለመከላከል የወጣ ደንብ ቁጥር ፳፭/፪ሺ፮ ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል፡፡

፪. ትርጓሜ

የቃሉ አግባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ ደንብ ውስጥ፡-

፩. “አዋጅ” ማለት የከተማ ቦታን በሊዝ ስለመያዝ የወጣ አዋጅ ቁጥር ፯፻፳፩/፪ሺ፬ ነው፡፡

፪. “ሊዝ” ማለት በጊዜ በተገደበ ውል መሰረት የከተማ ቦታ የመጠቀም መብት የሚገኝበት የመሬት ይዞታ ስራት ነው፡፡

፫. “የከተማ ቦታ” ማለት በአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር አስተዳደራዊ ወሰን ክልል ውስጥ የሚገኝ መሬት ነው፡፡

፬. “የከተማ አስተዳደር” ማለት የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ነው፡፡

፭. “አግባብ ያለው አካል ሳይፈቀድ የተያዘ ቦታ” ማለት በከተማው አስተዳደር መሬትን በይዞታነት እንዲፈቀድ ስልጣን በተሰጠው አካል ሳይፈቀድ የተያዘ የከተማ ቦታ ነው፡፡

፮. “ህጋዊ ያልሆነ የይዞታ መስፋፋት” ማለት አግባብ ባለው አካል ከተፈቀደው ይዞታ በተጨማሪነት ከይዞታው ከታ ገጠም ያለውን የከተማ ቦታ መያዝ ነው፡፡

WHEREAS, some articles included in the previous regulation are not compatible with other measures taken to prevent illegal possession and this creates the question of justice among the citizens;

NOW, THEREFORE, in accordance with sub-article (1) (f) of Article 23 of the revised charter Proclamation No. 361 /2002, the City Cabinet has issued this Regulation as follows.

PART ONE **GENERAL**

1. Short Title

This Regulation may be cited as the "Correction and Protection of Urban Land Aquired without the Authorization of Appropriate Body Regulation No.65/2014".

2. Definitions

In this Regulation unless the context otherwise requires:

1. “**Proclamations**” means Urban Lands Lease Holding Proclamation No.721/2011.
2. “**Lease**” means a system of land possession by which the right of use of urban land is acquired under a contract of a definite period.
3. “**Urban land**” means land located within an administrative boundary of Addis Ababa City.
4. “**City Administration**” means the Addis Ababa City Administrations.
5. “**Urban land acquired without the authorization of appropriate body**” means acquiring urban land without the permission of legally established authority under the city governement of Addis Ababa.
6. “**Unlawful expansion of land posession**” means acquiring urban land beyond and around the legally accepted or permitted boundary by the authorized appropriate body.

- ፯. “ህጋዊ ይዞታ” ማለት በከተማው አስተዳደር መሬትን በይዞታነት እንዲፈቅድ ስልጣን በተሰጠው አካል የተሰጠ ህጋዊ የይዞታ ማረጋገጫ ሰነድ ያለው ይዞታ ነው፡፡
- ፰. “ህጋዊ የይዞታ ማረጋገጫ ሰነድ” ማለት በከተማው አስተዳደር መሬትን በይዞታነት እንዲፈቅድ ስልጣን በተሰጠው አካል ለዚሁ በተደነገገው ህጋዊ አሰራር መሰረት የይዞታውን እና የባለሙብቱን መረጃዎች የያዘ፣ ህጋዊ አሰራርን ተከትሎ የተዘጋጀ፣ በቋሚ ንብረት መመዝገቢያ መዝገብ ላይ ተመዝግቦ ስልጣን ባለው ኃላፊ ተረጋግጦና ጸድቆ የተሰጠ የመሬት ባለይዞታነት ሙብት ማረጋገጫ ሰነድ ወይም ምስክር ወረቀት ነው፡፡
- ፱. “የከተማ ፕላን” ማለት ሥልጣን ባለው አካል የፀደቀና ህጋዊ ተፈጻሚነት ያለው የከተማ መዋቅራዊ ፕላን፣ የአካባቢ ልማት ፕላን ወይም መሠረታዊ ፕላን ሲሆን አባሪ የፅሁፍ ማብራሪያዎችን ይጨምራል፡፡
- ፲. “የማስተካከያ እርምጃ” ማለት ህጋዊ በሆነ ይዞታ ላይ የተገነባ ቤት ከከተማው መዋቅራዊ ፕላን የመሬት አጠቃቀም ጋር የማይቃረነውን ለይቶ በዚህ ደንብ መሰረት ህጋዊ ዕውቅና የመስጠትና የሚቃረነውን የማስነሳት እርምጃ ነው፡፡
- ፲፩. “የሽንፃና ማስተካከል” ማለት የአካባቢ ልማት ፕላን የተዘጋጀላቸው በከተማው አግባብ ባለው አካል ሳይፈቀድ የተያዙ ነጠላ ይዞታዎችን ለማስተካከል የሚዘጋጅ የማስተግበሪያ ፕላን ነው፡፡
- ፲፪. “የመከላከል እርምጃ” ማለት ሕጋዊ ባልሆነ ይዞታ የሚደረግ ግንባታ መንስሄውን ለይቶ ማስወገድን፣ ግንባታዎችን ከጅምሩ ተከታትሎ ማስቆምንና ማፍረስን፣ ገንቢዎችንም ሆነ አስገንቢዎችን ወደ ህግ ማቅረብን እና ማንኛውንም በከተማው ክልል በመሬት ላይ የሚደረግን ህገ ወጥ እንቅስቃሴንና ተግባርን መከላከል ነው፡፡
- ፲፫. “ራሱን ችሎ የማይለማ ቦታ” ማለት በከተማው ፕላን መሰረት ዝቅተኛውን የቦታ ስፋት የማያሟላ እና መዳረሻ መንገድ የሌላው ነው፡፡

7. “**Lawful possession**” means a possessory right that has a document proving possession or a title provided from authorized appropriate body.
8. “**Lawful possessory title**” means a document or certificate given from appropriate body by the approval of the authority expressing possessory right of a person providing the right holders information and which is prepared in accordance with the legal procedures and registered in registers of immovable property.
9. “**Urban plan**” means structural plan, local development plan or basic plan of an urban center including annexed descriptive documents which are legally endorsed by the authorized body and have legally binding effect.
10. “**Correction measure**” means a measure taken to legalize unlawful expansion of possession and unlawful building if it complies with the structural plan and use of land, otherwise it means measure to demolish.
11. “**Parceling correction measure**” means action plan to adjust or correct single possessions acquired without the permission of an appropriate body and that have development plan.
12. “**Prevention measure**” means a mechanism of avoiding causes of building on unlawful possession, taking cease or demolishing measure after foundation, taking legal action on the builder and contractor and any preventive measure on illegal activity on urban land.
13. “**Land incapable of developed dependently**” means a plot of land that cannot satisfy the minimum land area and do not have way or road as provided under the city urban plan.

- ፲፬. “የቀድሞ መመሪያ” ማለት ሕጋዊ የይዞታ ማረጋገጫ ሰነድ ለሌላቸው የይዞታ ማረጋገጫ መስተንግዶ ለመስጠትና ህጋዊ በሆነ መንገድ የይዞታ መስፋፋት የተፈፀመባቸው ይዞታዎችን ለመወሰን የወጡ መመሪያ ቁጥር ፩/፩፱፻፺፪፣ መመሪያ ቁጥር ፪/፪ሺ፪ እንዲሁም እነዚህን መመሪያዎች ለማሻሻል የወጡ መመሪያዎችን ያካትታል።
- ፲፭. “የሊዝ መነሻ ዋጋ” ማለት ዋና ዋና የመሰረተ ልማት አውታሮች የመዘርጊያ ወጪን፣ ነባር ግንባታዎች ባለቤት አካባቢ የሚነሱ ግንባታዎች እና ንብረቶችን ለማንሳት የሚያስፈልገውን ወጪ እና ለተነሺዎች የሚከፈል ካሳን እና ሌሎች አግባብነት ያላቸው መስፈርቶችን ታሳቢ ያደረገ የመሬት የሊዝ ዋጋ ነው።
- ፲፮. “ወቅታዊ የሊዝ ጨረታ ዋጋ” ማለት በአካባቢው ለተመሳሳይ የቦታ ደረጃና አገልግሎት በጨረታ ለቀረቡት ቦታዎች ተወዳድረው ያሸነፉ ተጫራቾች በሙሉ የሰጡት ዋጋ አማካኝ ስሌት ነው።
- ፲፯. “ኤጀንሲ” ማለት በአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር አስፈፃሚና ማዘጋጃ ቤት አገልግሎት አካላት እንደገና ለማቋቋም በወጣው አዋጅ ቁጥር ፴፭/፪ሺ፬ የተቋቋመው የመሬት ልማትና ከተማ ማደስ ኤጀንሲ ነው።
- ፲፰. “ፕሮጀክት ጽገፈት ቤት” ማለት በአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር አስፈፃሚና ማዘጋጃ ቤት አገልግሎት አካላትን እንደገና ለማቋቋም በወጣው አዋጅ ቁጥር ፴፭/፪ሺ፬ የተቋቋመ የይዞታ አስተዳደር የሽግግር ጊዜ አገልግሎት ፕሮጀክት ጽገፈት ቤት ነው።
- ፲፱. “ደንብ ማስከበር አገልግሎት ጽገፈት ቤት” ማለት በአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር አስፈፃሚና ማዘጋጃ ቤት አገልግሎት አካላትን እንደገና ለማቋቋም በወጣው አዋጅ ቁጥር ፴፭/፪ሺ፬ እና ይህንን አዋጅ ለማሻሻል በወጣው አዋጅ ቁጥር ፴፯/፪ሺ፭ መሰረት የተቋቋመ የደንብ ማስከበር አገልግሎት ጽገፈት ቤት ነው።
- ፳. “ቤት” ማለት በከተማው አስተዳደር አስተዳደራዊ ወሰን ክልል ውስጥ ለመኖሪያ፣ ለንግድ፣ ለማህበራዊ ወይም ለማንኛውም ለሌላ አገልግሎት የተሰራ ሆኖ በ፩፱፻፺፯ ዓ.ም በተነሳው የመስመር ካርታ ላይ የሚታይ እና አሁንም ያለ ግንባታ ነው።
- ፳፩. “ተቀባይነት ያለው የቦታ ስፋት ልዩነት ወሰን” ማለት በልኬት ወቅት ክልኬት መሳሪያ አጠቃቀም፣ ከመሳሪያው ዓይነት፣ ክልኬት ባለሙያው የሙያ ደረጃና ብቃት እና በተመሳሳይ ምክንያቶች በመብለጥ ወይም በማነስ የሚከሰት ተቀባይነት ባለው የቦታ ስፋት ወሰን ውስጥ የሚወድቅ የቦታ ስፋት የልዩነት መጠን ነው።

14. “Former directive” means previous directives to provide service for Land possession Acquired without Legal Recognition and lawful Expansion of Land Directive Number 1/2000; Directive Number 2/2010 and there amendments as well.
15. “Lease benchmark price” means the threshold price defined by taking in to account the cost of infrastructural development, demolitoning cost as well as compensation to be paid to displaced persons in case of built up area, and other relevant factors.
16. “Current bid price of lease” means the average calculated price given by the whole bidders who won the bid that has been presented regarding similar land and service in the area.
17. “Agency” means Land Development and City Renewal Agency Established in accordance with the Addis Ababa City Government Executive and Municipal Service Organs Re-establishment Proclamation No. 35/2012.
18. “Project office” means Title Administration Transitional Period Service Project Office Established in accordance with the Addis Ababa City Government Executive and Municipal Service Organs Re-establishment Proclamation No. 35/2012.
19. “Office of code enforcement service” means the Office of Code Enforcement Established by the Addis Ababa City Government Executive and Municipal Service Organs Re-establishment Proclamation Number 35/2012 and provided its power and duty on proclamation Number 37/2012.
20. “House” means for living, business, social or for any purpose built on the territory of the City Government and exists on the 2005’s line map and still exist.
21. “Acceptable land area variation limit” means during measurement due to the use of measurement tool, type of measurement tool, lack of capacity and professional status and because of any similar reasons, if there exist a variation either increment or decrement within the standard of area variation measurement.

፳፪. “ሰው” ማት ማንኛውም የተፈጥሮ ሰው ወይም በሕግ የሰውነት መብት የተሰጠው አካል ነው።
፳፫. ማንኛውም በወንድ ፆታ የተገለፅው የሴትንም ይጨምራል።

፫. የተፈጻሚነት ወሰን

፩ ይህ ደንብ እስከ ሚያዝያ ወር ፩፱፻፺፯ ዓ.ም ድረስ፡-

ሀ. አግባብ ባለው አካል ሳይፈቀድ በተያዘ የከተማ ቦታ፤

ለ. ህጋዊ በሆነ መንገድ በተስፋፋ ይዞታ እና፤

ሐ. በአርሶ አደር ለመኖሪያ አገልግሎ በተያዘ የመሬት ይዞታዎች ላይ ተፈጻሚ ይሆናል።

፪ ከሚያዝያ ወር ፩፱፻፺፯ ዓ.ም በኋላ አግባብ ባለው አካል ሳይፈቀድ በተያዘ ወይም በተስፋፋ የከተማ ቦታ ላይ የማስተካከል እርምጃው ተፈጻሚ ይደረጋል።

ክፍል ሁለት

አግባብ ባለው አካል ሳይፈቀድ በተያዘ ይዞታ ላይ ስለሚወሰድ የማስተካከያ እርምጃ

፬. አግባብ ባለው አካል ሳይፈቀድ እስከ ሚያዝያ ፩፱፻፺፯ ዓ.ም ድረስ የተያዘና ቤት የተገነባበት ይዞታ

፩ በ፩፱፻፺፯ ዓ.ም ዓ.ም በተነሳው የመስመር ካርታ ላይ የሚታይ ቤት ያለውና አገልግሎት እየሰጠ መሆኑ ሲረጋገጥ፤

፪ ከከተማው ፕላን ጋር የማይቃረን እና በሽንሻኖ ማስተካከል የሚፈቀድ ከሆነ፤

፫ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፩ ላይ የተደነገገው ቢኖርም በተለያዩ ምክንያቶች በ፩፱፻፺፯ የመስመር ካርታ ላይ የማይታይ ቢሆንም ስለቤቱ መንግስታዊ በሆነ ተቋም ከሚያዝያ ፩፱፻፺፯ ዓ.ም በፊት የተሰጠ ሰነድ ማቅረብ እና ቤቱ በወቅቱ ተገንብቶ በእጃቸው የሚገኝ እንደነበረ በወረዳው አስተዳደር ተረጋግጦ ከቀረበ ተቀባይነት ይኖረዋል።

22. “Person” means any natural or juridical person.

23. Any expression in the masculine gender includes the feminine.

3. Scope of Application

1. This Regulation shall be applicable before July 2005 on:

a. Urban land acquired without the authorization of an appropriate body;

b. Unlawful expansion of land tenure and;

c. Homes possessed by farmers.

2. Correction measure shall be applicable on urban land acquired without the authorization of an appropriate body or unlawful expansion of land tenure after July 2005.

PART TWO

CORRECTIVE MEASURE ON LAND POSSESION ACQUIRED WITHOUT THE AUTHORIZATION OF AN APPROPRIATE BODY

4. Land possession Acquired without the Authorization of an Appropriate Body and Constructed on it until July 2005 shall be accepted

1. If the building exist on the air map taken in May 2005;

2. If it does not contradict with the urban plan and parceling adjustment;

3. Due to various causes if not visible on the 2005 map, without prejudice sub-article 1 this article, document presented about the existance of house before April 2005 by government institution and approved by the worda administration shall be accepted.

፩. የይዞታ ማረጋገጫ ካርታ ስለሚዘጋጅላቸው ይዞታዎች

- ፩. በአንቀጽ ፬ ላይ የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ ህጋዊ የሚደረጉ ይዞታዎች የቦታ ስፋታቸው የሚወሰነው በይዞታው ላይ የሰፈረውን ቤት መሰረት ተደርጎ በሚዘጋጀው ሽንሻኖ ተቀባይነት ሲኖረው፤
- ፪. የጸደቀ የአካባቢ ልማት ፕላን ሳይኖረው ቦታው ሲመደብ የተደረገ ሽንሻኖ ባላቸው የመኖሪያ ቤት የሕብረት ስራ ማኅበራት ላይ የተገለፁት ይዞታዎች ያሉባቸው አካባቢዎች ሲያጋጥሙ ቀድሞ ለማህበራት የተሰራው ሽንሻኖ ከከተማ ፕላን ጋር ተቃርኖ ከሌላው፤
- ፫. የፕላን ተቃርኖው ከቦታ ስፋት ስታንዳርድ ጋር የተያያዘ ሆኖ ነገር ግን ህገ-ወጥ ይዞታዎቹ በአንድ ግቢ ውስጥ ባይኖሩም በአካባቢው ሽንሻኖ መሰረት ለእያንዳንዱ ባለይዞታ አነስተኛውን የቦታ ስፋት ድርሻ በመያዝ በጋራ ለማልማት ከተሰማሙ እና፤
- ፬. በዚህ አንቀጽ ከንዑስ አንቀጽ ፩ እስከ ፫ በተዘረዘረው መሰረት ለተረጋገጡ ይዞታዎች የቦታው ባለይዞታ ማን እንደሆነ ነዋሪውን በማሳተፍ በወረዳው አስተዳደር ይወሰናል፡፡ ዝርዝሩ በመመሪያ ይወሰናል፤
- ፭. በዚህ ደንብ የተደነገገው ቢኖርም ይዞታውና ቤቱ በነባር አርሶ አደሮች የተያዘ ከሆነ እስከ ፭፻ ሜትር ካሬ እና በልጆቻቸው የተያዘ ከሆነ እስከ ፩፻፶ ሜትር ካሬ ድረስ ለመኖሪያ አገልግሎት ያለቅጣት በነባር/በኪራይ ስሪት ህጋዊ የይዞታ ማረጋገጫ ሰነድ ይሰጣቸዋል፤ ይዞታው ከፕላን ህግጋት ጋር ተቃርኖ ካለው በይዞታ ማረጋገጫ ሰነድ ላይ በማመልከት መስተንግዶ ይሰጣቸዋል፡፡ ዝርዝር አፈፃፀሙ በመመሪያ ይወሰናል፡፡

5. Land Possession Accepted for Possessory Title deed Certification are:

- 1. Without prejudice to the provision of Article 4 of this regulation, the area of legally acceptable land tenures shall be measured in accordance with the plot of the building within the prepared parceling adjustment;
- 2. Eventhough there is no confirmed developmental plan, if there is parceling for collective association of building homes and does not contradict with the urban plan;
- 3. Eventhough the contradiction to urban plan is related with the standard area and if this unlawful land tenure and building are possessed by more than one person in one compound or though they are not in one compound and if they agree to develop in the parceling adjustment of the surrounding; and
- 4. In accordance with sub Article 1 up to 3 of this Article possessory title shall be granted after verification of the person owning with the participation of the community around. The detail shall be provided by directive;
- 5. Without prejudice to the provision of this regulation, if the possession is by farmers of old possessors 500 meter square and 150 meter square for their children if possessed by them, within this boundary shall be granted title only for home purpose without any penalty by old possession or rental mechanism. If the possession contradicts with plan rules, it should be specified as a limitation of the title on it. The detail shall be provided by directive.

፯. ከከተማ ፕላን ስለሚቃረኑ ይዞታዎች

- ፩. በ፩፱፻፺፯ ዓ.ም በተነሳው የመስመር ካርታ ላይ ቤቱ የሚታይ ሆኖ ከከተማ ፕላን ጋር የሚቃረን ከሆነ በቦታው ላይ ያለውን ንብረት በራሱ ወጪ አንስቶ ቦታውን እንዲለቅ ይደረጋል፡፡
- ፪. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፩ መሰረት የተለቀቀው ቦታ ለመኖሪያ አገልግሎት ተይዞ ከነበረ ለመኖሪያ ቤት መስሪያ በከተማ ፕላን የተቀመጠውን አነስተኛ የቦታ ስፋት በምትክ ይሰጠዋል፡፡
- ፫. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፩ መሰረት የተለቀቀው ቦታ ከመኖሪያ ቤት አገልግሎት ውጪ ለትልልቅ ማህበራዊ ተቋማት መስጫ ማለትም ትምህርትና የጤና ተቋማት፣ ማኑፋክቸሪንግ ኢንዱስትሪ እና መሰል ትልልቅ ተቋማት ተይዞ ከነበረ በሚቀርበው የልማት እቅድ መሰረት በሽንሻኖው ማስተካከል በሚፈቀደው የቦታ ስፋት ልክ ምትክ ቦታ የሚሰጣቸው ሲሆን ከነዚህ ውጪ ያሉ ሌሎች የድርጅት ይዞታዎች የልማ እቅድ ማቅረብ ሳያስፈልጋቸው ፸፭ ሜትር ካሬ የቦታ ስፋት ምትክ ይሰጣቸዋል፡፡
- ፬. በዚህ አንቀጽ ፩ መሰረት ቦታውን ለሚለቅ ሰው ምትክ ቦታ በተሰጠው በ ፯ ቀናት ጊዜ ገደብ ውስጥ ቦታውን እንዲለቅ የማስለቀቂያ ማስጠንቀቂያ በጽሁፍ ይሰጠዋል፡፡

፯. አግባብ ያለው አካል ሳይፈቅድ የተያዙና ተቀባይነት ያገኙ ይዞታዎች መስተንግዶ አሰጣጥ

- ፩. በማስተካከሉ ሂደት ተቀባይነት ያገኙ ይዞታዎች በሊዝ ስራት ይተዳደራሉ፡፡
- ፪. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፩ የተጠቀሱ ይዞታዎች እስከ ፸፭ ካሬ ሜትር ድረስ ለቦታው ደረጃ የተቀመጠውን ወቅታዊ የሊዝ መነሻ ዋጋ ከፍለው ይስተናገዳሉ፡፡
- ፫. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፪ የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ ከ፸፭ ካ.ሜ በላይ ለተፈቀደው የቦታ ስፋት ልዩነት በአካባቢው ወቅታዊ የሊዝ የጨረታ ዋጋ በመክፈል ይስተናገዳሉ፡፡

6. Possessions that Contradict with the Urban Plan

- 1. Though the house exist on the line map taken in 2005 and if contradict with the urban plan shall take off the building and evacuated by his own expense.
- 2. The land dispossessed in accordance with sub article 1 of this article is for home purpose, he should get a substitution in accordance with the minimum area for home as provided on the urban plan.
- 3. If the released land in accordance with sub-article (1) of this article has been possessed for the service of big social instittutton like schools, health institutions, manufacturing industry and other similar institutions, except for residential service, a substituted land shall be given according to the presented development plan that is equall to the allowed land size based Parceling.For other possessions of on organization, a substituted 75 sq .meter land shall be given with out presenting a development plan.
- 4. Written evacuation warning should be given for 90 days for evacuation as provided in sub-article 1of this article.

7. Service Method for Unaccepted Land Possession Acquired without Authorization of Appropriate Body

- 1. Accepted land possession by the process of correction shall be ruled by lease system.
- 2. Possession as provided under sub-article 1 of this article, if not greater than 75 square meters shall pay the lease benchmark price of the time.
- 3. Without prejudice to the provision of sub-article 2 of this article for the area beyond the 75 square meters shall pay by the auction value of the time.

፬. በዚህ አንቀጽ የተጠቀሱ የይዞታ ባለሙብቶች ከመሬት ባንክ እና ማስተላለፍ ጽህፈት ቤት ጋር የሊዝ ውል ይዋዋላሉ፤ ክፍያም ይፈፅማሉ። በፕሮጀክት ጽህፈት ቤቱ አማካኝነት የሊዝ ይዞታ ምስክር ወረቀት ይሰጣቸዋል።

፭. ተቀባይነት የሚኖራቸው ይዞታዎች አገልግሎት የሚወሰነው በከተማው ፕላን መሰረት ይሆናል።

፹. ህጋዊ ባልሆነ የይዞታ መስፋፋት የተያዙና ተቀባይነት ያገኙ ይዞታዎች ውሳኔ አሰጣጥ

፩. በይዞታ ማረጋገጫ ካርታ ላይ የተገለጸውና በልኬት በሚገኘው የቦታ ስፋት መካከል ያለው ልዩነት ተቀባይነት ባለው የቦታ ስፋት ልዩነት ወሰን ውስጥ የሚወድቅ ከሆነ ያለ ቅጣት በነበረው ስሪት የይዞታ ማረጋገጫ ካርታው እንዲስተካከል ይደረጋል።

፪. ተቀባይነት ያለው የቦታ ስፋት ልዩነት ወሰን፡-

ሀ. የልኬት ውጤታቸው እስከ ፪፻፶ ሜትር ካሬ ድረስ ላሉት ይዞታዎች በካርታ ካለው እስከ ፲፬ በመቶ፤

ለ. የልኬት ውጤታቸው ከ፪፻፶ እስከ ፭፻ ሜትር ካሬ ድረስ ላት ይዞታዎች በካርታ ካለው እስከ ፲ በመቶ፤

ሐ. የልኬት ውጤታቸው ከ፭፻ እስከ ፩፻፳፪ ሜትር ካሬ ድረስ ያሉት ይዞታዎች ካርታ ካለው እስከ ፯ በመቶ፤

መ. የልኬት ውጤታቸው ከ ፩፻፳፪ እስከ ፪ሺ፭፻ ሜትር ካሬ ድረስ ላሉ ይዞታዎች ካርታ ካለው እስከ ፭ በመቶ፤

ሠ. የልኬት ውጤታቸው ከ፪ሺ፭፻ እስከ ፫ሺ፭፻ ሜትር ካሬ እና በላይ ላት ይዞታዎች በካርታ ካለው እስከ ፫ በመቶ ያህል ልዩነቶች ተቀባይነት አላቸው።

4. Those persons as provided on this article shall make a contract of lease with Land Bank and Transfer Office and payment thereof, and then they shall be granted title by the project office.

5. The purpose of acceptable land possesseion shall be decided in accordance with the urban plan.

8. Decision making of unlawful expansion and considered acceptable land possession

1. If there exist a variation of measurement between the value on the title and on the ground and the variation exists within the acceptable variation scale, then the title shall be corrected without any penalty.

2. Scope of acceptable area variation:

a. If the measurement result on the ground is 250 square meter, then up to 14 percent variation is acceptable from the title's measurement value;

b. If the measurement result on the ground is between 251 and 500 square meter, then up to 10 percent variation is acceptable from the title's measurement value;

c. If the measurement result on the ground is between 501 and 1500 square meter, then up to 7 percent variation is acceptable from the title's measurement value;

d. If the measurement result on the ground is between 501 and 2500 square meter, then up to 5 percent variation is acceptable from the title's measurement value;

e. If the measurement result on the ground is between 2501 and 3500 square meter, then up to 3 percent variation is acceptable from the title's measurement value.

፫. የተያዘው ጠቅላላ የቦታ ስፋት ተቀባይነት ካለው የቦታ ስፋት ልዩነት ወሰን በልጦ ከተገኘ በአካባቢው የሊዝ መነሻ ዋጋ እና ለቦታው ደረጃ እንደ አገልግሎቱ የተቀመጠውን የቅጣት ተመን ተከፍሎ የሚስተናገድ ይሆናል፡፡ የቅጣት ተመኑን በሚመለከት በመመሪያ ይወሰናል፡፡

፬. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፫ የተደነገገው ቢኖርም የተስፋፋው ይዞታ ራሱን ችሎ የሚለማና ቤት ያልሰፈረበት መሆኑ ሲረጋገጥ የተስፋፋው ይዞታ ተቆርጦ ወደ መሬት ባንክ እንዲገባ ይደረጋል፡፡

ህ . ከቀድሞው መመሪያ ውጪ ስለተስተናገዱ ይዞታዎች

፩. በማኛውም ጊዜ በወቅቱ የነበረን መመሪያ በመተላለፍ ከሚፈቀደው የቦታ ስፋት በላይ የይዞታ የምስክር ወረቀት የተሰጣቸው ባለይዞታዎች በወቅቱ በነበረው መመሪያ መሰረት የሚፈቀደው የቦታ ስፋት ይጠበቅላቸዋል፡፡

፪. በወቅቱ ከነበረው መመሪያ ከሚፈቀደው የቦታ ስፋት በላይ የይዞታ ማረጋገጫ ካርታ ተሰጥቷቸዋል፤ ይዞታው በቀደመው ባለይዞታ እጅ የሚገኝ ከሆነ እስከ ፭፻ ካሬ ሜትር ድረስ እንዲስተናገዱ ይፈቀዳል፡፡

፫. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፪ ላይ የተጠቀሰው ቢኖርም አጠቃላይ ይዞታው በ፩፻፹፰ ዓ.ም በተነሳው የአየር ካርታ ላይ የሚታይ ሆኖ የይዞታው ስፋት ከ፭፻ ካሬ ሜትር በላይ ከሆነ የሰነድ አልባ ይዞታዎች በሚስተናገዱበት አግባብ ይስተናገዳሉ፡፡

፬. ተከፍሎ ወደ ሶስተኛ ወገን የተላለፈ ከሆነና በተላለፈው ይዞታ ላይ በ፩፻፹፰ ዓ.ም በተነሳው የአየር ካርታ ላይ ተቀባይነት የሚኖረው ይሆናል፡፡

፭. ይዞታው ተከፍሎ ለሶስተኛ ወገን የተላለፈ ከሆነና በ፩፻፹፰ ዓ.ም በተነሳው የአየር ካርታ ላይ የሚታይ ቤት ከሌለው የተያዘው ይዞታ የቦታ ስፋት ከ፭፻ ካሬ ሜትር እስካልበለጠ ድረስ የሊዝ መነሻ ዋጋ እንዲከፍሉ በማድረግ መስተንግዶ ይሰጣቸዋል፡፡

3. If the expansion is more than the acceptable variation value, then the person shall pay the lease benchmark price of the place and penalty in accordance with the purpose and rank of the place. The details of the penalty should be provided by directive.

4. Notwithstanding sub-article 3 of this article, if the land tenure expansion part can independently developable and no building on it, then shall be taken by land bank.

9. Land possession treated without the former directives

1. Persons who acquired land tenure for an area more than the specified value on the forms directive shall be accepted for an area as provided by the directive.

2. Person who acquired land tenure title beyond the area provided under the former directive and if the land is possessed by the former owner shall get service up to 500 square meters.

3. Without prejudice to the provision of sub Article 2 of this Article, if the whole land tenure exist on the air map taken in 2002 and exceeds from 500 square meter shall be treated as undocumented land tenure.

4. Land possession transferred by payment and that exist on the air map taken in 1996, then the former title shall be acceptable.

5. Land tenure transferred to third party by payment fulfilling the requirement of existing on the air map taken 1996; no building on it and does not exceed 500 square meter shall get service with payment of the lease benchmark price.

- ፮. በማህበር በመደራጀት ወይም በተናጠል የተያዘ ይዞታ ሆኖ ከይዞታው አመጣጥ ህጋዊነት ጋር በተያያዘ ጉዳያቸው ስልጣን ባለው አካል ውሳኔ ያገኙ ወይም በከተማው አስተዳደር በኩል ውሳኔ እንዲሰጥባቸው የተደረጉትና መሰል ይዞታዎች ቀደም ሲል በወጡ መመሪያዎች እየታዩና እየተረጋገጡ መስተንግዶ ይሰጣቸዋል፡፡
- ፯. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፮ የተደነገገው ቢኖርም ይዞታው ለከተማው አስተዳደር ተመላሽ እንዲደረግ በፍርድ ቤት የተወሰነ ከሆነ ይዞታው ግንባታ ቢኖረውም እንዲፈርስ በማድረግ ቦታው ወደ መሬት ባንክ እንዲገባ ያደርጋል፡፡

ክፍል ሦስት
እርምጃ ስለሚወሰድባቸው ይዞታዎች እና ህገ-ወጥ
ግንባታ ስለመከላከል

፲. አግባብ ባለው አካል ሳይፈቀድ የተያዘ እና በዚህ ደንብ
እውቅና ስለማይሰጠው ይዞታ

- ፩ በከተማው አስተዳደር ክልል ውስጥ አግባብ ባለው አካል ሳይፈቀድ ከአንድ ይዞታ በላይ በራሱ ወይም በትዳር አጋሩ የያዘ ባለይዞታ በሚመርጠው አንድ ይዞታ ብቻ መስተንግዶ የሚሰጠው ሲሆን ቀሪውን እንዲለቅ ይደረጋል፡፡
- ፪ በሽንሻኖ ማስተካከል ሂደት ይዞታው ከአንድ በላይ ሽንሻኖ የሚኖረው ከሆነ ባለይዞታው በሚመርጠው አንድ ሽንሻኖ ብቻ መስተንግዶ የሚሰጠው ሲሆን ቀሪውን እንዲለቅ ይደረጋል፡፡
- ፫ አግባብ ባለው አካል ሳይፈቀዱ የተያዙ ይዞታዎችን ዝቅተኛው የቦታ ስፋት መጠን ከ፪፭ ካ.ሜ እንዲሁም ለመኖሪያ አገልግሎት ከፍተኛው የቦታ ስፋት ከ፭፻ ካ.ሜ መብለጥ የለበትም፡፡
- ፬ በሚያዝያ ወር ፳፱፻፺፯ ዓ.ም በተነሳው የመስመር ካርታ ላይ የማይታዩና አግባብ ባለው አካል ሳይፈቀድ የተፈጸሙ ግንባታዎች እና የይዞታ መስፋፋቶች ያለተጨማሪ ማስተካከያ የሚፈርሱ ይሆናሉ፡፡

- 6. Association that are under investigation by the federal anti-corruption commission and that get judgment in favor by court and having building on it shall pay the lease benchmark price and recognized. If former payment of lease exists, then shall be recognized.
- 7. Land tenure that get judgment of dispossession and transfer to the City Administration, then shall be demolished if there is a building on it and transferred to land bank and transfer office.

PART THREE
TAKING ACTION ON POSSESSIONS AND
PROTECTION OF ILLEGAL
CONSTRUCTION

10. Land Aquired without the authorization of
Body and not recognized by this regulation

- 1. A possessor who has taken more than one possession under the boundary of the City Administration in the name of himself or his wife without the authorization of the appropriate body, it should be served only one possession, the rest shall be disposed.
- 2. If a possessor who holds more than one parcels while corrections carrying out regarding parcels the service shall be held only on one parcel chosen by the possessor and the rest shall be left disposed.
- 3. The amount of possessions that has been taken without the ahthorization of the appropriate body, the minimum area of the land shall not be more than 75 square meter and the area of land used for residents shall not be more than 500 square meter.
- 4. Constrictions that have not been located on the line map and built without the authorization of the appropriate body as well as expansion of possessions shall be invalidated without any further correction measure.

፩. በከተማው ክልል ውስጥ ማንኛውም ሰው ሕጋዊ የይዞታ ማረጋገጫ ሰነድ እና የግንባታ ፈቃድ ሳይኖረው በየትኛውም ቦታ ማንኛውንም ግንባታ ማከናወንም ሆነ መሬትን አጥሮ መያዝ አይችልም፡፡

፪. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፭ የተደነገገውን በመተላለፍ የሚፈፀም ተግባርና እንቅስቃሴን ከጅምሩ የማስቆም ድርጊቱን በፈጸመው አካልም ሆነ በግንባታው ላይ እርምጃ የመውሰድ ኃላፊነት በየደረጃው ያለው የደንብ ማስከበር አገልግሎት ጽህፈት ቤት ይሆናል፡፡

፫. የደንብ ማስከበር አገልግሎት ጽህፈት ቤት ጅምር ህገወጥ ይዞታና ግንባታ የማካሄድ ተግባር ላይ ተሰማርቶ የተገኘን ሰው ከጅምሩ ተግባሩን የማስቆም፣ ድርጊቱን እየፈጸመ ያለውን አካል አግባብ ባለው ህግ መሰረት ተገቢውን እርምጃ ይወስዳል ወይም እንዲወሰድ ያደርጋል፡፡

፬. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፮ መሠረት የግንባታ ሂደቱ እንዲቆም የተደረገ ግንባታ ሕገ-ወጥነቱ አጠራጣሪ ካልሆነ በስተቀር የደንብ ማስከበር አገልግሎት ጽህፈት ቤት ግንባታውን ወዲያውኑ ያፈርሳል ወይም ያስፈርሳል፡፡ በህገ-ወጥ ተግባሩ ውስጥ የተሳተፈ ሲያጋጥም ለሚመለከተው ተቋም እና ለአፍላ ከተማው መሬት ልማትና ማጅጅመንት ጽህፈት ቤት ጉዳዩ እንዲጣራ ወዲያውኑ ያስተላልፋል፡፡

፭. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፰ መሰረት የቀረበውን የማጣሪያ ጥያቄ የሚመለከታቸው መስሪያ ቤቶች ጥያቄው በደረሳቸው ቢበዛ በሚቀጥሉት ሶስት የሥራ ቀናት ውስጥ ተገቢውን ማጣራት አድርገው ምላሽ ይሰጣሉ፤ ሕገ ወጥነቱ ከተረጋገጠ የደንብ ማስከበር አገልግሎት ጽህፈት ቤት ግንባታውን ወዲያውኑ ያፈርሳል ወይም ያስፈርሳል፡፡ በዚህ ደንብ ተቀባይነት እንዲኖራቸው ከተቀመጠው የጊዜ ገደብ በኋላ በህገ ወጥነት የተገነቡና የሚያዙ ይዞታዎችን በሚመለከት ህገ ወጥ ተግባሩን የፈፀመውም ሆነ በሂደቱ ተባባሪ ካለ በሊዝ አዋጁና በሌሎች አግባብነት ባላቸው የሀገሪቱ ህጎች ላጠፋው ጥፋት ተጠያቂ ይሆናል፡፡

5. Without any legal possessory title and construction permitt, in the City Government any person may not have right to construct and fence land.

6. For any action against sub-article 5, measures shall be taken on any person to stop from his involvement and appropriate measure by the office of the code enforcement service engaged in different levels.

7. The office of the code enforcement service shall take measures on any person to restrain from this commencement of an illegal construction and holding of possession. Take or help to be taken legal action.

8. A construction ceased according to sub article 7 of this Article unless the legality is doubtful the code enforcement service office demolish or lead to demolish. The Office of the Code Enforcement Service shall inform to the appropriate organ and land development management office at the sub-city level for investigation in case of participants in the illegal activity.

9. According to sub article 8 of this Article government offices to be investigated shall give there answer with three days. If the illegality is proved the office of code enforcement service demolishes or lead to be demolished the building. Building built after the accepted time frame according to this Regulation, both the wrongdoer and the conspirator on this act shall be requested in accordance with the urban land lease holding proclamation and other laws of the country.

፲፩. እርምጃ ስለሚወሰድባቸው ሕገ-ወጥ ይዞታዎች

- ፩. በዚህ ደንብና ይህን ደንብ ለማስፈጸም በሚወጣው መመሪያ መሰረት የሚለቀቅ መሬት ኤጀንሲው ሌሎችንም አግባብነት ያላቸውን የመሬት ማስለቀቂያ አዋጆች፣ ደንቦችና መመሪያዎች መሰረት በማስለቀቅና ከማንኛውም የይገባኛል ጥያቄ ነፃ በማድረግ መሬቱን ለመሬት ባንክና ማስተላለፍ ጽ/ቤት ያስረክባል፡፡
- ፪. በዚህ ደንብ ወይም በቀድሞ መመሪያ እውቅና ተሰጥቷቸው ነገር ግን ባለይዞታዎቹ በራሳቸው ምክንያት ቀርበው ለመስተናገድ ፈቃደኛ ሳይሆኑ የቀሩ ባለይዞታዎችን ማስረጃ ፕሮጀክት ጽህፈት ቤቱ ለኤጀንሲው ያስተላልፋል፡፡
- ፫. ኤጀንሲውም ከፕሮጀክት ጽህፈት ቤቱ በሚደርሰው ማስረጃ መሰረት በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፩ በተደነገገው መሰረት ይፈጽማል፡፡
- ፬. ሕጋዊ ድንጋጌዎችን በመጣስ የተሰጡትም ሆኑ ወደፊት የሚሰጡት የይዞታ ማረጋገጫዎች እየተጣሩ የማስተካከያ እርምጃ የመውሰድ እና የማስወሰድ ኃላፊነት የፕሮጀክት ጽህፈት ቤቱ ይሆናል፡፡

፲፪. መስተንግዶ የሚሰጥበት የጊዜ ገደብ

- ፩. በዚህ ደንብ መሰረት መስተንግዶ ሚሰጣቸው ባለይዞታዎች በአዋጁ በተደነገገው መሰረት በቀሪው የጊዜ ገደብ ውስጥ የሚጠናቀቅ ይሆናል፡፡
- ፪. አግባብ ያለው አካል ሳይፈቅድ ተይዘው በዚህ ደንብ መሰረት የይዞታ ማረጋገጫ ካርታ እንዲሰጣቸው ውሳኔ ያገኙ ባለይዞታዎች ውሳኔው በተሰጠ በሶስት ወር ጊዜ ውስጥ የተዘጋጀላቸውን የይዞታ ማረጋገጫ ካርታ መውሰድ አለባቸው፡፡
- ፫. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፪ በተቀመጠው የጊዜ ገደብ ውስጥ ቀርቦ የሊዝ ውል ተፈራርሞ የይዞታ ማረጋገጫ ካርታውን የማይወስድ ሰው ይዞታውን እንዳልፈለገው ተቆጥሮ መሬቱ ወደ መሬት ባንክና ማስተላለፍ ጽ/ቤት ገቢ ይደረጋል፡፡

11. Measures Taken on Illegal Possession

1. Land free from any possession based on this regulation and directive that would be issued to execute this regulation and other relevant land evacuation proclamations, regulations and directives, by making it free from any claim, the agency shall transfer it to land bank office.
2. The Project Office shall transfer the information to the agency about the possessor's information those are not willing to be served in accordance with this regulation and the former directive.
3. The Agency shall execute according to sub article 1 of this article on the evidence presented by the project office.
4. Possession evidences given in violation of legal procedures, including those that shall be given in the future, the power to take correction measure is up to the project office.

12. Time frame for service delivery

1. Possessors governed in accordance with this regulation shall be served within the time frame as provided in the proclamation.
2. Those possessors without the authorization of the appropriate body, which got decision to have possessory title deed in accordance with this regulation shall take it within three month after the decision is made.
3. Possessors who have not taken the title deed by making lease agreement within the periode in accordance with sub-article 2 of this article, the land shall be taken by land bank and transfer office considering the right is waved.

፬. በካርታ ያላቸው የቦታ ስፋትና በልኬት የሚገኘው የቦታ ስፋት ልዩነት በመኖሩ አገልግሎት ሳያገኙ የቀሩ ባለይዞታዎች በዚህ ደንብ ተቀባይነት የሚያገኙ ከሆነ ለህዝብ ይፋ በሚደረገው የማስተናገጃ መርሀ-ግብር በወረዳ ፣ በክ/ከተማና በማዕከል ደረጃ በማስታወቂያ መግለጽ አለበት፡፡

፭. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፬ መሰረት ይፋ በሚደረገው መርሀ-ግብር ቀርበው ያልተስተናገዱ ባለይዞታዎች ህጋዊ ባልሆነ መንገድ ያስፋፉትን ይዞታ እስኪስተካከል ድረስ ማንኛውም ይዞታ ነክ አገልግሎት አይሰጥም፡፡

፮. በቀድሞ መመሪያ ተቀባይነት አግኝተው የይዞታ ማረጋገጫ ካርታ የተዘጋጀላቸው ባለይዞታዎች በኢትዮጵያ የፍትሕ ብሔር ህግ ቁጥር ፩ሺ፲፻፹ በተገለጸው ከአቅም በላይ በሆነ ምክንያት ካልሆነ በስተቀር ማስታወቂያው በአዲስ ልሳን ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ በሶስት ወር ጊዜ ውስጥ የተዘጋጀላቸውን የይዞታ ማረጋገጫ ካርታ መውሰድ አለባቸው፡፡

፯. በንዑስ አንቀጽ ፮ መሰረት ቀርቦ ያልተስተናገደ ባለይዞታ ከግንቦት ፲፱፻፹፰ ዓ.ም በኋላ እንደተያዘ ይዞታ ተቆጥሮ በዚህ ደንብ በተደነገገው አግባብ መስተንግዶ እንዲያገኙ ይደረጋል፡፡

ክፍል አራት

ይህንን ደንብ በማስፈጸም ሂደት የአስተዳደሩ አካላት ያላቸው ተግባርና ኃላፊነት

፲፫. የአስተዳደሩ አስፈጻሚና ማዘጋጃ ቤት አገልግሎት አካላት በተቋቋሙበት ህግና በሌሎች አግባብነት ባላቸው ህጎች የተሰጣቸው ተግባራትና ኃላፊነቶች እንደተጠበቁ ሆኖ ይህንን ደንብ ለማስፈጸምና በደንቡ አፈጻጸም ሂደት በየዕርኩ ያላቸውን አደረጃጀቶች ጨምሮ በዚህ ክፍል ስር በጥቅልና በተናጠል የተደነገጉት ተግባርና ኃላፊነት ይኖራል፡፡

4. Possesors not served because of variation between the title deed and physical posseseion on the ground, and if they are acceptable in accordance with this regulation shall informe the action plane by publiscation in wereda, sub-city and central level.

5. Possessors who have not been treated according to the action plan provided under sub-article 4 of this article shall not be given service until corrections are made.

6. Possessors who have been provided possessory title deed in accordance with the former directive shall take there title deed within three month after the publication is made in Addis lisan Gazzite unless in case of force mejeuier as provided in article 1793 of the Etiopian civil code.

7. A possessor who has not been treated in accordance with sub- article 6 of this article shall be governed by this regulation considering that possession is possesed after 1996 E.C.

PART FOUR

POWERS AND FUNCTIONS OF ADMINISTRATIVE ORGANS IN EXECUTING THIS REGULATION

13. Notwithstanding the powres and functions given by their establishment laws and other relevant laws, the administration’s executive and municipality organs in executing this Regulation and including their structure engaged in different levels, the execution of the regulation shall have generally and several powers and functions stated as mentioned in this regulation.

፲፬. በስማቸው የይዞታ ማረጋገጫ ካርታ ተዘጋጅቶ የተሰጣቸው ወይም የአስተዳደሩን ቤቶች እንዲያስተዳድር በህግ ስልጣን የተሰጠው የአስተዳደሩ አካላት በስልጣን ክልላቸው ውስጥ ያለውን የአስተዳደሩን መሬትና ቤት ከየትኛውም ህገወጥ ተግባር የመከላከል፣ የመጠበቅ ወይም የማስጠበቅ ተግባርና ኃላፊነት አለባቸው፡፡

፲፭. የመሬት ልማትና ማኔጅመንት ቢሮ እና የተጠሪ ተቋማት ተግባርና ኃላፊነት፡-

፩. የመሬት ልማትና ማኔጅመንት ቢሮ ተግባርና ኃላፊነት

ሀ. በስሩ ባሉ የሚመለከታቸው ተቋማት መካከል በሌሎች ባለድርሻ አካላት ጋር ደንቡን ለማስፈጸም የሚያስችሉና የሚያግዙ ቅንጅታዊ አሰራሮች እንዲነደፉ ያደርጋል፣ ተግባራዊ እንዲሆኑ ያደርጋል፣ ይከታተላል፣ ያረጋግጣል፤

ለ. ይህንን ደንብ ለማስፈጸም የሚያስችል አፈፃፀም ስልት ይነድፋል ወይም እንዲነደፍ ያደርጋል፣ አፈፃፀሙን ይከታተላል፣ ይደግፋል፣ አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ የማስተካከያ እርምጃዎችን ይወስዳል፣ እንዲወስድ ያደርጋል፣ በአጠቃላይ የደንቡን አፈፃፀም በበላይነት ይመራል፣ ይከታተላል፤

ሐ. ይህንን ደንብና ለማስፈጸም የሚወጡ መመሪዎችና የአሰራር፣ ማኅበሮች ሳይጣሱ መተግበራቸውን የሚያረጋግጥበት ስልት በመንደፍ ተግባራዊ ያደርጋል፣ ግድፈቶችን ሲያገኝ የማስተካከያ እርምጃ ይወስዳል፣ እንዲወስድ ያደርጋል፤

መ. ይህንን ደንብ ለማስፈጸም የሚያስችሉ መመሪያዎችና የአሰራር ማኅበሮች እንዲዘጋጁ ያደርጋል፣ በዚህ ደንብ መሰረት እንዲፀድቁና ለሚመለከታቸው ሁሉ እንዲደርሱ ያደርጋል፣ መድረሳቸውን ያረጋግጣል፣ በትግበራ ሂደት የሚታዩ የህግ ክፍተቶች ተለይተው ከውሳኔ ኃሳብ ጋር ሲቀርቡ አቅጣጫ ይሰጣል፣ ማሻሻያ የሚያስፈልገው ከሆነ ለሚመለከተው አካል አቅርቦ እንዲሻሻል ያደርጋል፤

ሠ. ይህንን ደንብ ለማስፈጸም በሚወጣው መመሪያ አላማ እና ይዘት ላይ የከተማውን ህዝብ፣ ፈፃሚው አካልና ባለድርሻው አካላት በቂ ግንዛቤ ለመጨበጥ የሚያስችሉ የግንዛቤ መፍጠሪያ ስልቶችን ይነድፋል፣ እንዲነድፍ ያደርጋል፣ ስልቶቹን ይተገብራል፣ እንዲተገብር ያደርጋል፣ በቂ ግንዛቤ መፍጠሩን ያረጋግጣል፡፡

14. Those persons given possession title deed or legally authorized administrative organ to administer the city government house within their territorial power shall have power and function to protect, preserve or preserved.

15. Power and function of land management bureau and accountable institutions:

1. Power and function of land development and management bureau

a. Within the institutions under it and with other concerned stake holder institutions shall provide coordinative work plan, apply, follow up and ensure its applicability;

b. It will frame or framed execution strategy, follow up, support its execution and if necessary will take or be taken corrective measures, generally it will lead its implementation and follow its execution;

c. It will apply strategy to execute this regulation and directives and manual issued to execute the regulation in order to be executed without violation, shall take or be taken corrective measures;

d. Shall prepare directives and manuals to execute this regulation, shall approve in accordance with this regulation and distribute to appropriate bodies and approve there execution, during the process of implemenation according to this regulation and given to the appropriate bodies shall give direction to the identified legal gap and if amendement is needed shall present to the appropriate body;

e. In the issuance of directives for the execution this regulation shall make or be made awareness creation strategy for the city residents, officers and stake holders for better understanding regarding the purpose and content, apply the strategy or be applied and confirm sufficient awearness have been made.

፪. የፕሮጀክት ጽህፈት ቤት ተግባርና ኃላፊነት

- ሀ. በዚህ ደንብ የተደነገገውን የማስተካከያ እርምጃ ለማስፈፀም የሚያስችል የአፈፃፀም ስልትና ዕቅድ ይነድፋል፤ ለቢሮው ቀርቦ ተቀባይነት ሲያገኝ ተግባራዊ እንዲሆን ያደርጋል፤ አፈፃፀሙን ይከታተላል፤ ይደግፋል፤ አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኝ የማስተካከያ እርምጃዎችን ይወስዳል፤ እንደወሰድ ያደርጋል፤
- ለ. ይህንን ደንብ ለማስፈፀም የሚያስችሉ መመሪያዎችና የአሠራር ማኅዋሎችን ያዘጋጃል፤ ወይም እንዲዘጋጅ ያደርጋል፤ አግባብ ላለው አካል መድረሳቸውን ያረጋግጣል፤ በትግበራ ሂደት የሚታዩ የህግ ክፍተቶችን ተከታትሎ በመለየት ለቢሮው ከውሣኔ ሃሳብ ጋር ያረቅባል፤ ተቀባይነት ሲያገኝ ተግባራዊ እንዲሆን ያደርጋል፤
- ሐ. ይህንን ደንብና ለማስፈፀም በሚወጡ የህግ ማዕቀፎችና አሠራሮች ላይ የከተማው ህዝብ፣ ፈፃሚው አካልና ባለድርሻ አካላት በቂ ግንዛቤ ለማስጨበጥ የሚያስችሉ የግንዛቤ መፍጠሪያ ስልቶችን ይነድፋል፤ ተቀባይነት ሲያገኝ ተግባራዊ ያደርጋል፤ በቂ ግንዛቤ መፈጠሩን ያረጋግጣል፤
- መ. ይህንን ደንብና ደንቡን ለማስፈፀም የሚወጡ መመሪያዎችን የአሠራር ማኅዋሎች ሳይጣሉ መተግባራቸውን የሚያረጋግጥበት ስልት በመንደፍ ተግባራዊ ያደርጋል፤ ግድፈቶችን ሲያገኝ የማስተካከያ እርምጃ ይወስዳል፤ እንደወሰድ ያደርጋል፤
- ሠ. በዚህ ደንብ መሠረት ተቀባይነት ለሚኖራቸው ህገወጥ የመሬት ይዞታዎችና ህገወጥ የይዞታ መስፋፋቶችን በሚመለከት የመስክ መረጃ ማሰባሰብና መረጃውን መሠረት አድርጎ አግባብ ባለው ህግ መሠረት ውሣኔ በመስጠት የይዞታ ማረጋገጫ ሰነድ አዘጋጅቶ ይሰጣል፤ ወደ ሊዝ ሥርዓት የሚገቡትን ይዞታዎች ዝርዝር የሊዝ ውል እንዲያዋውል ለመሬት ባንክና ማስተላለፍ ጽ/ቤት ያስተላልፋል፤
- ረ. በዚህ ደንብ መሠረት ምትክ ቦታ የሚገባቸውን ሰዎች በየደረጃው አግባብነት ካላቸው አካላት የሚሰበሰቡ ወይም የሚቀርቡ መረጃዎችን መሠረት በማድረግ ለይቶና አረጋግጦ ምትክ መሬት ተዘጋጅቶ እንዲቀርብ ያስተላልፋል፤ ከመሬት ባንክና ማስተላለፍ ጽ/ቤት ቀድሞ የያዙትን መሬት መልቀቃቸውን በማረጋገጥ ምትክ በተሰጣቸው ቦታ ላይ የሊዝ ውል ተዋውለው ሲያቀርቡ የይዞታ ማረጋገጫ ሰነድ አግባብ ባለው ህግ መሠረት ያዘጋጃል፤
- ሰ. ከህግ ውጭ የተሰጡ ካርታዎችን በመለየት በደንቡና ደንቡን ለማስፈፀም በሚወጣ መመሪያና አሠራር መሠረት የማስተካከያ እርምጃ ይወስዳል፤ እንደወሰድ ያደርጋል፤ መረዳው ለሚመለከታቸው ሁሉ እንዲደርስ ያደርጋል፤

2. Power and Functions of the Project Office

- a. In order to execute the corrective measures in this regulation shall make strategy and plane and when approved by the bureau, shall execute, follow, support and shall take or order corrective measure to be taken if necessary;
- b. Shall prepare or order the preparation of directives and manuals in order to execute this regulation, ensure its arrival to the appropriate bodies, identify legal gaps in implementation and will present to the bureau with recomandation and apply if acceptable;
- c. Make strategies in order to raise awareness of the public, executive bodies and stake holders in relation with the directive and manuals issued to execute the regulation, apply it if accepted, and ensure the creation of awareness;
- d. Apply strategy for the execution the regulation, directives and mammals issued to execute the regulation without violation and applies them and take corrective measure;
- e. In relation with illegal possession, expansion which are acceptable according to this regulation, collect field information and pass resolution based on the information and give possession registration document and pass detail lease system possession to land bank office;
- f. According to this regulation to those persons deserve compensation based on the information and present it to have another land ensuring their departure from land bank office shall prepare lease agreement according to appropriate law;
- g. Identifying maps given illegally shall take corrective measure according to the regulation, shall give the information to the appropriate bodies;

- ሸ. መስተንግዶ እንዲሰጣቸው ጥያቄ ካቀረቡት ውስጥ በደንቡ ተቀባይነት የማይኖራቸውን ይዞታዎች ተገቢነት ያለው የማስተካከያ እርምጃ መውሰድ እንዲቻል መረጃውን ለይቶና አደራጅቶ ለሚመለታቸው አካላት ያስተላልፋል፤ መረጃውን አደራጅቶ ይይዛል፡፡
- ፫. የመሬት ባንክና ማስተላለፍ ጽ/ቤት ተግባርና ኃላፊነት
- ሀ. ለልማት ተዘጋጅተው ከኤጀንሲው የተላለፉለትን፣ የሊዝ ውል የተቋረጠባቸው ይዞታዎችን፣ በማስተካከያ፣ በማስተካከያ እርምጃ ለአስተዳደሩ ተመላሽ የሚደረጉትን ቦታዎች እና በይዞታነት ለማንም አካል ያልተላለፉ የተዘጋጁና ያልተዘጋጁ ቦታዎችን ለይቶና ከልሎ መረጃዎቹ የሚደራጁበትና የሚያዙበትን ሥርዓት በመዘርጋት መረጃዎቻቸውን በዲጂታልና በወረቀት አደራጅቶ ይይዛል ወይም ባንክ ያደርጋል፤ የቦታዎቹንም አገልግሎት፣ ደረጃ እና አስፈላጊ መግለጫዎችን የያዘ የመለያ ሰሌዳ ይተክላል፤
- ለ. በዚህ ንዑስ አንቅፅ በፊደል ተራ (ሀ) ላይ የተጠቀሱትን ቦታዎች ለሕግወጥነት እንዳይጋለጡ ይከላከላል፤ ወይም እንዲጠበቁለት ለሚመለከተው በህጉ መሠረት ያስረክባል፤ መጠበቃቸውንም ተከታትሎ ያረጋግጣል፤
- ሐ. በዚህ ደንብ መሠረት በማስተካከያ እርምጃ ምትክ ቦታ እንዲሰጣቸው ለተወሰነላቸው ባለይዞታዎች ምትክ ቦታ ያዘጋጃል፤ የሊዝ ውል አዋውሎና የቀድሞውን ይዞታ መልቀቃቸውን በማረጋገጥ ምትክ ቦታውን በፕላን ፎርማት ካርታ እንዲዘጋጅለት በሀርድና በሶፍት ኮፒ አዘጋጅቶ ለፕሮጀክት ጽ/ቤቱ ያስተላልፋል፤ ቦታዎቹ ተወርረው ቢገኙ በህግ መሠረት ማስለቀቅና ኃላፊነቱን ባልተወጣ አካል ላይ ህጋዊ እርምጃ እንዲወሰድ ያደርጋል፤
- መ. በዚህ ደንብ መሠረት ወደ ሊዝ ሥርዓት ከሚገቡ ባለይዞታዎች ጋር የሊዝ ውል ይዋዋላል፤ መረጃቸውን አደራጅቶ ይይዛል፤ የሊዝ ክፍያ በማስላት ያስከፍላል፤ ቀሪ የሊዝ ክፍያን ተከታትሎ በውሉና በህጉ መሠረት ይሰበስባል፡፡

- h. Among those who asked to be given service in order to take corrective measure for those unacceptable possessions, identify and organize the information shall give to the appropriate bodies and shall hold the information.

3. Power and functions of land bank office

- a. Lands prepared for development by the agency, possessions those lease agreements terminated, and which are returned to the city goverment by a corrective measure identify prepared and unprepared lands, and organized the information in digital and on paper or in bank, and put the identification plate of the places service, level and necessary descriptions;
- b. Shall protect places mentioned in sub article (a) of this regulation illegal activity, or give it to be preserved and ensured its protection to the appropriate body;
- c. According to this regulation its shall prepare substitute land to those persons provided land by the correction measure, ensuring their evacuation of the land make lease agreement as per the plan format and make the data in soft and hard copy, and shall present to the project office and if the land is occupied shall have power to evacuate according to the regulation and shall help taken legal measure on those bodies who do not execute there function;
- d. According to this regulation it will make lease agreement with possessors, and hold information and make them pay lease payment, according to the regulation it will collect the remaining lease payment.

፬. የመሬት ልማትና ከተማ ማደስ ኤጀንሲ ተግባርና ኃላፊነት

ሀ. በዚህ ደንብ መሠረት በማስተካከያ እርምጃ ምትክ ቦታ እንዲሰጣቸው ለተወሰኑላቸው ባለይዞታዎች ምትክ ቦታ እንዲዘጋጅ ጥያቄ ሲቀርብለት ምትክ ቦታውን አዘጋጅቶ ያቀርባል፤

ለ. በደንቡ መሠረት ሕጋዊ ለማይደረጉና እንዲለቀቁ የሚወሰኑ ቦታዎችን የማስለቀቂያ ትዕዛዝ በመስጠት ያስለቅቃል ቦታውንም ነፃ አድርጎ ለመሬት ባንክና ማስተላለፍ ጽ/ቤተ ያስረክባል፡፡

፭. የከተማ ፕላን ኢንስቲትዩት ተግባርና ኃላፊነት

ሀ. ይህን ደንብ ለማስፈፀም የሚያስፈልጉ የከተማው ፕላን መረጃዎችን አደራጅቶ ከተገቢው ዝርዝር የአጠቃቀም መመሪያዎችና ስታንዳርዶች ጋር ለፕሮጀክት ጽ/ቤት ለአጠቃቀም በሚመች መልኩ ያቀርባል፤

ለ. በዚህ ደንብ መሠረት መስተንግዶ የሚሰጣቸው ይዞታዎች ያሉባቸው አካባቢዎች የአካባቢ ልማት ፕላን ከሌላቸው የሽንሻኖ ፕላንን አዘጋጅቶ አፀድቆ ያቀርባል፤

ሐ. የሽንሻኖ ፕላን ለሚጋጅላቸው አካባቢዎች የሽንሻኖ ፕላን ዝግጅት መመሪያዎችንና የአሠራር ማኑዋሎችን ያዘጋጃል ወይም እንዲዘጋጅ በማድረግ አፀድቆ ያቀርባል፤ በህግ ማዕቀፎች ላይ ለፈፃሚዎችና ለሚመለከታቸው ሁሉ የግንዛቤ ማፍጠሪያ ስልት ነድፎ ተግባራዊ ያደርጋል፤ የሽንሻኖ ፕላን ለሚያስፈልጋቸው አካባቢዎች አዘጋጅቶና አፀድቆ ለካርታ ዝግጅት ይሰጣል፤

መ. በፕላን ላይ የሚደረጉት ማሻሻያዎችና ማንኛውም ለውጥ ለፕሮጀክት ጽ/ቤቱ ማሻሻያው ወይም ለውጡ ተግባራዊ ከሚደረግበት ቢያንስ አንድ ቀን አስቀድሞ እንዲደርስ ያደርጋል፤

ሠ. በደንቡ ትግበራ ወቅት የፕላን ህግጋት በተገቢው መጠበቃቸውን ይከታተላል፤ ተጥሶ ቢገኝ እርምጃ ይዋስዳል፤ እንዲወሰድ ያደርጋል፡፡

4. Power and function of Urban Land Development and Renewal Agency

a. According to this regulation for those possession holders permitted to be given land in substitution, it shall provide land;

b. Based on this regulation it will issue evacuation notice for those non- legal possessions and evacuate them and transfer it to land bank and transfer office.

5. Power and function of city plan institute

a. Organizing the city's plan information in order to execute this regulation with the appropriate detailed usage of directives and standard in suitable way;

b. According to this regulation those possessions which are proper to have the service but do not have local development plan it will prepare and approve parceling plan;

c. For those plans having parceling plan shall make directive and manual or be made. Shall make strategic plan to make awareness on the legal frame work. Shall make parceling plan when necessary and send it for map preparation;

d. Any improvement made on the city's plan and changes shall be presented to the project office a day before the execution;

e. During the execution of the regulation, it will follow the legal procedures are carried out and it will take action if violated.

፮. የመሬት መረጃና ቴክኖሎጂ ማዕከል ተግባርና ኃላፊነት

ሀ. ለዚህ ደንብ ትግበራ የሚያግዙ እስከ ሚያዝያ ፲፱፻፺፯ ዓ/ም ድረስ ያለውን ጊዜ የሚሸፍን የስፓሻልና ስታስቲካል መረጃዎችን አዘጋጅቶ አደራጅቶ ከአጠቃቀምና አያያዝ መመሪያ ወይም ማኑወል ጋር አጠቃቀም በሚያመች መልኩ አዘጋጅቶና አረጋግጦ ለፕሮጀክት ጽ/ቤቱ ያቀርባል፤ በመረጃዎቹ አጠቃቀምና አያያዝ ላይ መያዝ ድጋፍ ይሰጣል፤ የስፓሻል መረጃው የይዞታ መለያ ቁጥር የያዘ/ ብሎክ እና ፓርሴል/ መረጃን አደራጅቶ ማቅረብን ይመለከታል፤

ለ. ይህንን ደንብና ደንቡን ለማስፈፀም በሚወጣው መመሪያ ትግበራ ወቅት በህጉ መሠረት የሚደረጉ የመሬት ይዞታ መረጃ ለውጦችን ተከታትሎ ወቅታዊ ያደርጋል፤ መረጃዎቹን አደራጅቶ ለአጠቃቀም ምቹ በሆነ ሁኔታ ይይዛል፤

ሐ. ከፕሮጀክት ጽ/ቤቱ የይዞታ መረጃን በተመለከተ የሚፈጠሩ ልዩነቶች እንዲስተካከል ሲቀርቡ ጥያቄዎችን ተቀብሎ በመመሪያው መሠረት ያስተካክላል፤ የታረመውን መረጃ ግብረ-መልስ ይሰጣል፤

፯. የግንባታ ፈቃድና ቁጥጥር ባለሥልጣን ተግባርና ኃላፊነት

ሀ. በከተማው ውስጥ ያለ ግንባታ ፈቃድ ወይም ከተሰጠው የግንባታ ፈቃድ ውጭ ግንባታ የሚከናወኑ ሕገወጥ ግንባታዎችን ተከታትሎ በመለየት የግንባታ ማስቆሚያ ትዕዛዝ ይሰጣል፤ በህግ መሠረት የማስተካከያ እርምጃ ይወስዳል፤ እንዲወሰድ ያደርጋል፡፡

ለ. የግንባታ ፈቃድ መረጃዎችን በአግባቡ በማደራጀትና በመያዝ የመረጃውን ሕጋዊነት ለማረጋገጥ አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝና ከሚመለከተው አካል ጥያቄ ሲቀርብለት ወቅታዊና ሕጋዊ ምላሽ ይሰጣል፡፡

፲፮. የፍትህ ቢሮ ተግባርና ኃላፊነት

፩. በደንቡና ደንቡን ለማስፈፀም በሚወጡ ሕጎች ትግበራ ወቅት ከከተማው አስተዳደርና ከህዝብ ጥቅም ጋር በተያያዘ የሚነሱ የህግ ክርክሮችን፣ በመሬት ላይ ሕገ-ወጥ ተግባራት ተፈጽመው ሲገኙ አስተዳደሩን ወክሎ የህግ ክርክር ያደርጋል፤ ሕገ-ወጥ ተግባር ፈጽመው የተገኙትን አካላት ለሕግ አቅርቦ እንዲጠየቁ ያደርጋል፤ የሚሰጡ ውሣኔዎችን ለሚመለከተው አካል በወቅቱ ያሳውቃል፤ አፈፃፀሙንም ይከታተላል፤ በአፈፃፀም ላይ ክፍተቶች ሲፈጠሩ የእርምጃ እርምጃ ይወስዳል ወይም እንዲወሰድ ያደርጋል፤

6. Power and Function of land Information Technology Center

a. Presenting special and statistical information's until April 2005 that help to the execution of this regulation to the project office and shall give support, it shall present special information number, block and parcel;

b. According to the regulation, during the execution of the directive it shall make timely follow ups on possession changes, shall hold information in the appropriate way for usage;

c. When requests are made to correct possession in information variances, it shall correct it following the directive and give feed backs.

7. Power and function of construction and control authority

a. Identifying illegal constructions construction contradictory to the permite in the city it will issue cease notice and take the necessary legal measure.

b. Organizing construction information and when necessary shall present current legal response.

16. Powers and functions of justice bureau

1. During the execution of this regulation and other laws for the execution of this regulation when conflicts arise against the city administration and public interest and when illegal practices committed on the land of the city government, it shall make appearance before court, and shall inform to the concerned body about decisions, follow its execution, shall take corrective measure when there is execution gap;

፪. በዚህ ደንብ ትግበራ ሂደት የህግ አስተያየት የሚያስፈልጋቸው ጉዳዮች ሲያጋጥሙ የህግ አስተያየት ለውጣኔ በሚመች ሁኔታ በመስጠት ድጋፍ ያደርጋል፡፡

፲፯. የደንብ ማስከበር አገልግሎት ጽህፈት ቤት ተግባርና ኃላፊነት

፩ በዚህ ደንብ በአንቀጽ ፲ ሥር የተደነገጉት ትግባርና ኃላፊነቶች ይኖሩታል፡፡

፪ በዚህ ደንብና በሌሎች አግባብነት ባላቸው ሕጎች የተከለከሉ ወይም ተቀባይነት የሌላቸው በመሬት ላይ የሚፈፀሙ ሕገ-ወጥ ተግባራትን ይከላከላል፤ ተፈጽሞ ሲገኝም በህግ መሠረት እርምጃ ይወስዳል፡፡

፲፰. የቤቶች ልማትና አስተዳደር ኤጀንሲ ተግባርና ኃላፊነት

፩ የአስተዳደሩን ቤቶችና ይዞታዎችን መረጃ ለይቶ በማድራጀትና በመያዝ በአስተዳደሩ ስም አንዲመዘገቡ ያደርጋል፤ ይህንን ተግባር ለመፈፀም የሚያስችል ስልት በንደፍ ተግባራዊ ሊያደርግ ይችላል፡፡

፪ የአስተዳደሩ ቤቶችና ይዞታዎች ከህግ ውጭ ለግለሰብ እንዲተላለፍ በሚያደረግ የማጣሪያ ሥራ፤ መረጃ ሲጠየቅ ትክክለኛና ግልፅ ምላሽና መረጃ ለሚመለከታቸው አካላት በተለይም ለፕሮጀክት ጽ/ቤቱ የመስጠት ኃላፊነት ይኖርበታል፡፡

፲፱. የወረዳ አስተዳደር ተግባርና ኃላፊነት

፩ ይህንን ደንብና ደንቡን ለማስፈፀም የሚወጣውን መመሪያና አሠራሮችን በተመለከተ ለወረዳው ሕዝብና ፈፃሚ አካላት የግንዛቤ መፍጠሪያ ስልቶችን በመቀየስ ተግባራዊ በማድረግ ለደንቡ አፈፃፀም ምቹ ሁኔታ ይፈጥራል፤

2. In execution of this regulation when there are affairs that need legal advice, it shall give the appropriate advice.

17. Power and Function of Code Enforcement Service Office

1. Shall have the power and duty as provided under article 10.
2. Prevent illegal and unacceptable activities on land prohibited by this regulation and other relevant laws and take legal action when violated.

18. Power and function of housing development and administration agency

1. Organize, identify the city's houses and possessions and register them in the name of the city government and apply strategy to implement this activity.
2. Shall inspect in order not to transfer houses and possessions without law, it shall give clear information to the concerned bodies especially to the project office when requested.

19. Powers and Functions of the Woreda Administration

1. So as to adjust the overall implementation of this regulation it shall design systems of awareness creation of the public and executive organ regarding directive and frame work used to implement this regulation;

- ፪. በወረዳው አስተዳደራዊ ክልል ውስጥ የሚገኘውና ለአልሚዎች ወይም ለተጠቃሚው በሕጋዊ መንገድ ባልተላለፈ የከተማ መሬት በዚህ ደንብ መሠረት ከማንኛውም ሕገ-ወጥ ተግባር መጠበቁን፣ በማንኛውም ሰው ይዞታ ሥር ባለ መሬት ላይ ማንኛውም ሕገ-ወጥ ተግባር እንዳይፈፀም ይከታተላል፣ ያረጋግጣል፣ ተፈጽሞ ቢገኝ በዚህ ደንብና በሌሎች ተገቢነት ባላቸው ሕጎች እርምጃ ይወሰዳል፣ ወይም እንዲወሰድ ያደርጋል፤
- ፫. በዚህ ደንብ የማስተካከያ እርምጃ የሚወሰድባቸው ይዞታዎችን መረጃ የነዋሪውን ተሳትፎና የግልጽነት አሠራርን ለማረጋገጥ የሚያስችል አሠራር በመዘርጋት በደንቡና ደንቡን ለማስፈፀም በሚወጡ መመሪያዎች፣ የአፈፃፀም ማኑዋሎችና አሠራሮችን መሠረት በማድረግ እንዲጣራና ተረጋግጦ ለክፍለ ከተማው ፕሮጀክት ጽ/ቤት እንዲተላለፍ ይደረጋል፤
- ፬. በዚህ ደንብ የማስተካከያ እርምጃ የሚወሰድባቸው ወይም መስተንግዶ የሚሰጣቸው ይዞታዎች ለወረዳው በሚወጣው ፕሮግራም መሠረት በተቀመጠው የጊዜ ገደብ ውስጥ በደንቡና ደንቡን ለማስፈፀም በሚወጡ የህግ ማዕቀፎችና አሠራሮች መሠረት ባለይዞታዎቹ ሙሉ በሙሉ ቀርበው መስተንግዶ አንዲያገኙ ያደርጋል፤
- ፭. ይህንን ደንብ ለማስፈፀም በመስከረም ሆነ በቢሮ ደረጃ ለሚከናወኑ ተግባራት እና በተግባሩ ለሚሠማሩ አካላት ለሥራው ስኬታማነት ተገቢውን ድጋፍና ክትትል ያደርጋል፣ በወረዳው ሥራውን ለማሳካት በቅርበት የሚመራና የሚከታተል ጠንካራ አመራርና ባለሙያ በወረዳው ዋና ሥራ አስፈፃሚ ሊመደብ ይችላል፤

2. Insure the urban land found in the area of woreda administration transferred illegally to the beneficiaries or developers whether or not as to this regulation from unlawful act, protected any illegal act executed on the land possessed by any possessor; take or to be taken any legal action if unlawful act has been committed;
3. Establish frame work that would insure transparent and participatory undertakings to the residents regarding information of possessions that would be taken corrective actions in accordance with this regulation and laws provided to excute this regulation, directives and manual and transfer the information to the sub-city project office;
4. Those illegal and undocumented possessions that would be taken corrective measures or given service in accordance with this regulation, all possessors are treated physically as to the whops gram that would be issued exposing time limit that would enable this resolution to be executed;
5. Shall undertake follow up and support those bodies running to implement this regulation in the level of inside and outside the office they worked chief executive shall assign strong leader or professional therein that would enable to follow and support the task strongly;

- ፮. በዚህ ደንብና በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /፩/ ላይ ተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ በዚህ ደንብና ደንቡን ለማስፈፀም በሚወጡ የሕግ ማዕቀፎችና አሠራሮች መሠረት ህግ በሚወሰን የጊዜ ገደብ ውስጥ ቀርበው ለመስተናገድ ፈቃደኛ ባልሆኑት ወይም በደንቡ ትግበራ ሂደት ሥራውን ለማድናቀፍ ወይም ሂደቱን ለማጭበርበር በሚነቀሰቀሱ ወይም ለሥራው በማይተባበሩ ሰዎች ወይም የባለይዞታዎችንና ግንባታዎችን ተከታትሎ በመለየት በዚህ ደንብ የተደነገገው እርምጃ ተግባራዊ እንዲሆን ያስደርጋል፤ ወይም እንደ አስፈላጊነቱ ተገቢው እርምጃ እንዲወሰድ ለሚመለከተው አካል ያስተላልፋል፤
- ፯. በወረዳው አስተዳደራዊ ወሰን ክልል ውስጥ ሕገ-ወጥ ግንባታና የመሬት ወረራ ተፈፅሞ ከተገኘና በሶስት ወር የጊዜ ገደብ ውስጥ እርምጃ ካልተወሰደ የወረዳው አመራሮች አግባብ ባለው ህግ ተጠያቂ ይሆናል፡፡

ክፍል አምስት
ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

፳. ስለተጠያቂነት

- ፩. ይህንን ደንብና ደንቡን ለማስፈፀም የሚወጡ መመሪያዎችና የአፈፃፀም ማኅዋሎችን ለማስፈፀም ኃላፊነት የተሰጣቸው የአስተዳደሩ አካላት፤ ኃላፊዎችና ሠራተኞች እንዲሁም የኮሚቴ አባላት ግዴታቸውን ካልተወጡ አግባብነት ባላቸው ሕጎች መሠረት ተጠያቂ ይሆናሉ፡፡
- ፪. ከአዋጁና አዋጁን ለማስፈፀም ከወጡት ወይም ከሚወጡት ደንቦች፤ መመሪያዎችና አሠራሮች ድንጋጌ ውጭ የከተማውን መሬት አጥሮ የያዘ፤ ግንባታ የፈፀመ ወይም እንዲፈፀም ያደረገ፤ የተጭበረበረ መረጃ በማቅረብ ወይም ሌሎችን በጥቅማ ጥቅም በመደለል ሕጋዊ ባለይዞታ ለመሆን ወይም የይዞታ ማረጋገጫ ሰነድ ያገኘ ወይም ለማግኘት የሞከረ፤ የዚህን ደንብ አፈፃፀም ያደናቀፈ፤ ለማድናቀፍ የሞከረ እና በጠቃላይ በከተማው መሬት ላይ ሕገ-ወጥ ተግባር የፈፀመ፤ እንዲፈፀም ያደረገና በህግ ያልተፈቀደን መብት በመሬት ላይ ለማግኘት የሞከረም ሆነ ያገኘ ማንኛውም ሰው ተገቢነት ባለው ህግ ተጠያቂ ይሆናል፡፡

6. Without prejudice to this regulation and sub article (1) of this article, persons or possessors who are not interested to be served according to this regulation and law provided to excute this regulation with in the time frameworks and in the course of execution of this regulation who are obstacle that the regulation not to be implemented or decive the process or who are not interested of collaboration on the execution process of this regulation measures shall be taken as to this regulation after identifying the possessions and constructions held thereof;
7. The worda officials shall be liable by law incase of illegal construction and land possession on the territorial boundary unless measure is taken within three month.

PART FIVE
MISCELLANEOUS PROVISIONS

20. Liability

1. Administrative bodies, leaders, civil servants and commites who have been given duty to implement this regulation, directives and manuals to implement this regulation shall be liable if not discharge their responsibility.
2. Any person who has fenced urban land or carry out construction or ordered to be constructed violating the proclamation and regulations, directives and frame works to implement same or attempting to gain illegal possessory title by presenting deceived information and bribe to be considered as legal possessor, tried or obstacle or obstacle this regulation not to be executed or to be committed or committed illegal act on the urban land shall be liable with the appropriate law.

፳፩. የመተባበር ግዴታ

ማንኛውም ሰው ይህንን ደንብ ለማስፈጸም የመተባበር ግዴታ አለበት፡፡

፳፪. የተሻሩና ተፋፃሚነት ስለሌላቸው ሕጎች

፩. በአዲስ አበባ ከተማ ክልል ውስጥ ህገ-ወጥ ይዞታ ለማስተካከልና ለመከላከል የወጣ ደንብ ቁጥር ፶፭/፪ሺ፭ በዚህ ደንብ ተሸሯል፡፡ ደንቡን መሰረት ተደርጎ የሚቀርቡ የመብት ጥያቄዎች ተቀባይነት አይኖራቸውም፡፡

፪. ይህን ደንብ የሚቃረን ማንኛውም ደንብ፣ መመሪያ እና አሠራር በዚህ ደንብ በተሸፈኑ ጉዳዮች ላይ ተፈፃሚነት አይኖረውም፡፡

፳፫. መመሪያ ስለማውጣት

ይህን ደንብ ለማስፈጸም ዝርዝር አፈፃፀም መመሪያ በከተማው ካቢኔ ይወጣል፡፡

፳፬. ደንቡ ስለሚፀናበት ጊዜ

ይህ ደንብ ከፀደቀበት ከሣሬ ሚያዝያ ፱ ቀን ፪ሺ፭ ዓ.ም ጀምሮ የፀና ይሆናል፡፡

አዲስ አበባ
ሚያዝያ ፱ ቀን ፪ሺ፭ ዓ.ም

ድሪባ ኩማ
የአዲስ አበባ ከተማ ከንቲባ

21. Duty to cooperate

Any person shall be duty bound to cooperate to implement this regulation.

22. Inapplicable laws

1. The regulation to prevent illegal expansion and possession correction regulation No. 55/2012 hereby replied. Any claim based on this regulation shall have no effect.
2. Any regulation, directive or practice which is inconsistent with this regulation shall not be applicable.

23. Issuance of directives

Directive that has become necessary to implement this regulation shall be provided by the cabinet.

24. Effective date

This regulation shall come to effect on this 17th day of April, 2014.

Done at Addis Ababa
This 17th day of April, 2014

Diriba Kuma
Mayor of Addis Ababa City